

fige for de sidste 4 Aar, stiller Forholdet sig saaledes, at Gennemsnittet for Statspapirer er godt og vel 94 $\frac{1}{2}$, medens Gennemsnittet for de to garanterede Foreninger er knap 93 $\frac{1}{2}$, saaledes altsaa, at disse garanterede Kreditforeningspapirer dog staa 1 Procent bag efter Statspapiret. For Distrikternes Kreditforening er Gennemsnittet 92,6 — altsaa bliver den 1,9 pCt. lavere end for Statspapiret — og for de ydste Kreditforeninger er Gennemsnittet 91,4, altsaa 3,1 lavere end for Statspapirer. — Derksom det er lykkes mig at gøre denne Meddelelse tydelig nok, vil det vistnok straks være faldet de ærede Medlemmer i Øjnene, hvilken overordentlig Forstel der er mellem Differencen paa Statspapirerne og Kreditforeningspapirerne i de 4 Aar, der gik forud for Konverteringen, og den Difference, som der nu er; med andre Ord, at man den Gang — i 1886 — kunde have al Grund til at tro, at man ved at samle Kreditforeningerne, ved at staa dem Laan gennem et Statsinstitut, en Hypotekbank, vilde kunne staa meget betydelig højere Kurs paa deres Papirer eller Pris paa deres Laan end den, de hidtil have naaet. Forstøllen er jo den, at medens i de 4 Aar før Konverteringen Distrikternes Kreditforenings Obligationer stod omtrent 5,3 under Statspapirer og de ydste 6,8, er Forstøllen nu i de sidste 4 Aar kun henholdsvis 1,9 og 3,1, med andre Ord, at Forstøllen mellem Statspapirets og Kreditforeningspapirets Kurs er svunden til det halve af, hvad den var, den Gang jeg i 1886 fremsatte mit Forslag angaaende en Hypotekbank. — Disse Bemærkninger gør jeg ikke paa nogen Maade for at foregribe den alvorlige Underfølgelse af Spørgsmaalet, som det ærede Medlem stillede i Forgrunden, Undersøgelsen af det Spørgsmaal, om man ikke ved under en eller anden Form at samle Kreditforeningerne under et som en Centralkreditforening eller under en Hypotekbank vil kunne staa dem betydelig billigere Penge, end der nu kan faas ved Afhændelse af hvert enkelt Kreditforeningspapir for sig. Jeg vil paa ingen Maade foregribe Afgørelsen af dette Spørgsmaal; men det ærede Medlem har selv ved at angive forskellige Kursnoteringer ført mig ind paa allerede nu at give en Meddelelse om, hvorledes Kursforholdene for de sidste Aar gennemsnitlig stille sig. Det ærede Medlem gjorde udtrykkelig opmærksom paa en Afvigelse i det foreliggende Forslag fra Forslaget af 1886 og ogsaa fra Udvalgsfæltallets Indstilling i 1886 og fra det private Lovforslag i 1889, nemlig den,

forudsat, at Foreningen skulde udstyres med en Grundfond i Statsobligationer, gaar det foreliggende Forslag kun ud paa, at Staten skulde erkende sig som Garant for et vist Beløb. Naar det ærede Medlem har fremhævet dette enkelte Punkt, vil jeg dertil kun gøre den Bemærkning, at selv om det er givet — som det næppe er — at Kreditorerne ville anse det for ensbetydende, om der ligger Penge og Penges Værdi i Banken til Dækning af en Underbalance, eller om Staten har paataget sig en Garanti, bliver det dog ingenlunde ens for Statskassen og Finanserne. Der er en meget stor Forstel paa, om man har afgjort sin Garantiforpligtelse ved at lægge Penge eller Penges Værdi hen paa det Sted, hvor Forpligtelsen eventuelt skal afholdes, eller at man en smuk Dag bliver overrasket med et Forlangende om at udbetale saa og saa meget, Hundrede Tusinder eller Millioner, fordi ens Forpligtelse som Selvfylldnerkautionist er bleven aktuel. For Statskassen bliver der absolut en Forstel paa de to Ting.

C. Sage: Det foreliggende Forslag er jo det første af dem, der betegnes som de agrariske. Man gør rettest i at betragte det ikke isoleret, men som et Led i en Række Bestræbelser, der alle udgaa fra samme Bevægelse og sigte mod samme Maal. Der turde derfor være rimelig Anledning for mig, der har staaet uden for denne Bevægelse, til at forudstille den Bemærkning, at jeg har fulgt dens Udvikling ikke blot med stor Interesse, men ogsaa med Sympati, og at denne Sympati ikke er bleven mindre ved de beherstede og i det store og hele ikke ubillige Jordringer, hvori denne Bevægelse nu har fundet sit Udslag. De stærke Klager, der lyde over det Tryk, som hviler paa Landbruget, kunne fornøftigvis ikke være nogen Mand her i Landet ligegyldige. Hvad der uden at træde andres Interesser for nær kan gøres for at søge at afhjælpe dette Tryk, bør vi sikkert alle bidrage vort til at søge at faa i værk. Det er utvivlsomt, at der ikke vil kunne nævnes nogen enkelt Foranstaltning, som for sig alene vilde være i Stand til at bringe nogen afgørende Lindring, men det kan paa den anden Side vel haabes, at en Række af Foranstaltninger, som hver for sig bidrage noget dertil, ikke vilde undlade at vise deres Virkninger. Hvad da nu særlig det foreliggende Forslag angaar, giver jeg det i Svødsagen saa meget hellere mine Tilslutning, som jeg allerede inden dets Fremkomst har ment, at som Forholdene for Tiden stille sig, er der rimelig Anledning til at optage